

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОРГАНИЗИРАНИ ПАЗАРИ И БОРСОВА ТЪРГОВИЯ В АГРОБИЗНЕСА“

ЗА СПЕЦ: „Аграрен бизнес“; ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 11 за ДНДО

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 9 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	9
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	171
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	165

Изготвили програмата:

1.
(Гл. ас. д-р Дамян Киречев)
2.
(Доц. д-р Мария Станимирова)

Ръководител катедра:
„Аграрна икономика“ (Доц. д-р Мария Станимирова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината запознава студентите-магистри с характеристиката, възникването и развитието на организирания пазари за аграрни стоки – търгове, аукциони, стокови борси. Акцентирано е върху функционирането на отделните пазари, сделките които се извършват на тях и участниците в самата търговия. По-голямо внимание е отделено на борсата като организиран пазар и борсовата търговия. Проучва се и се анализира състоянието на борсовата търговия в България и света с аграрни стоки.

След изучаването на програмата у студентите следва да възникнат компетенции за извършване борсови анализи, да могат да осъществяват борсови сделки, да реализират борсови стратегии.

Дисциплината може да послужи и като основа за по-задълбочено изучаване на финансовите пазари.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В ДИСЦИПЛИНАТА
1.1.	Пазар и пазарни функции.
1.2.	Същност на организирания пазари
1.3.	Класификация и видове организирани пазари
1.4.	Механизъм на действие на организирания пазари
1.5.	Сравнителен анализ на видовете организирани пазари
2.	ТЕМА 2. СТРУКТУРИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОРГАНИЗИРАН ПАЗАР
2.1.	Структура на националния организиран пазар
2.2.	Характеристика на системата на националния организиран пазар
3.	ТЕМА 3. ТЪРГЪТ КАТО ОРГАНИЗИРАН ПАЗАР
3.1.	Същност, характеристика на търга
3.2.	Видове търгове
3.3.	Аукционен търг
3.4.	Тръжна процедура
4.	ТЕМА 4. ПОДГОТОВКА, ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЪРГ
4.1.	Подготовка за провеждане на търг
4.2.	Изработване на документи във връзка с търгове
4.3.	Организиране на търга
4.4.	Провеждане на търга
5.	ТЕМА 5. СТОКОВИ ТЪРЖИЩА И ПАЗАРИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ
5.1.	Характеристика на стоковите тържища и пазарите на производителите
5.2.	Нормативна уредба за функционирането на тържищата
5.3.	Организация на търговията на стоковите тържища и пазарите на производителите
5.4.	Търговски сделки

6.	ТЕМА 6. ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БОРСОВИТЕ ПАЗАРИ
6.1.	Развитие на пазарите на аграрни стоки
6.2.	Възникване на борсовите пазари
6.3.	Организация на борсовите пазари
7.	ТЕМА 7. БОРСОВ ПАЗАР
7.1.	Класификация на борсовите пазари – типове, видове и форми
7.2.	Характеристика и особености на действащите срочни борсови пазари в света и у нас
8.	ТЕМА 8. ХАРАКТЕРИСТИКА НА БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ С АГРАРНИ СТОКИ
8.1.	Открити пазари и публични сделки
8.2.	Срочни пазари и срочни сделки
8.3.	Същност и специфика на борсовата търговия
8.4.	Улеснения в борсовата търговия
8.5.	Ограничения в борсовата търговия
8.6.	Гаранции в борсовата търговия
8.7.	Технология на борсовата сделка
9.	ТЕМА 9. ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ НА СРОЧНИТЕ БОРСИ
9.1.	Икономически функции на съвременната срочна борса
9.2.	Задачи, които решават срочните борси
9.3.	Организационна структура на срочните борси
9.4.	Борсови системи на съвременните срочни борси
10.	ТЕМА 10. ТЪРГОВИЯ С ФЮЧЪРСИ НА АГРАРНИ СТОКИ
10.1.	Възникване и развитие на фючърса
10.2.	Характеристика на фючърския контракт
10.3.	Характеристика на фючърския борсов контракт
10.4.	Стратегии на срочната борса
11	ТЕМА 11. ЗВЕНА НА БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ И БОРСОВА ПОРЪЧКА
11.1.	Борсов кръг – същност и разновидности
11.2.	Стокова клирингова къща – същност и функции
11.3.	Брокерска къща
11.4.	Котировъчен комитет
11.5.	Същност, елементи и функции на борсовата поръчка
11.6.	Класификация и движение на борсовите поръчки
12.	ТЕМА 12. УЧАСТНИЦИ И МЕХАНИЗМИ НА СРОЧНИЯ ПАЗАР
12.1.	Участници на срочния пазар
12.2.	Роля на спекулата и видове спекуланти
12.3.	Механизми на пазара
13.	ТЕМА 13. ХЕДЖИРАНЕ НА СРОЧНИЯ ПАЗАР
13.1.	База при хеджирането
13.2.	Нормален и обърнат пазар
13.3.	Късо хеджиране
13.4.	Дълго хеджиране

14.	ТЕМА 14. ПРОГНОЗИРАНЕ И ТЕХНИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА БОРСОВИТЕ ЦЕНИ
14.1	Методи за прогнозиране на цените
14.2	Технически анализ на срочните цени
14.3	Други технически инструменти
15.	ТЕМА 15. БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ С АГРАРНИ СТОКИ В БЪЛГАРИЯ
15.1	Възникване и развитие на борсата и борсовата търговия в България.
15.2	Нормативна уредба на борсовата търговия.
15.3	Софийска стокова борса – устройство и функциониране
15.3	Съвременни аспекти на борсовата търговия с аграрни стоки у нас.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

В представянето на методите за подготовка и провеждане на обучението по дисциплината се описва използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – електронен учебник, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници; хипервръзки;
- учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствени периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат урок, форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Писмено задание (по предварително указана тема)	1	31
1.2.	Електронен тест	1	40
Общо за семестриален контрол:		2	71
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	100
Общо за сесиен контрол:		1	100
Общо за всички форми на контрол:		3	171

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Организиран пазар и борсова търговия“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Елазаров, С. и др. Стокови борси. УИ Стопанство, С. 1996
2. Елазаров, С. и др. Организиран пазар, Сиела, С, 2000
3. Закон за стоковите борси и тържищата.
4. Каракашева, Л. Търг. Подготовка, участие, документи. Princeps, Варна, 1995
5. Ковачева, В. Организиран пазар и борсова търговия, Тракия-М, С, 2005
6. Мишев, П. Агротърговия. ГорексПрес, С, 1996
7. Петков, Б. Борсова търговия. УИ Стопанство, С. 1999
8. Петкова, И. Сделки с ценни книжа или как да ги купуваме и продаваме изгодно. Princeps, Варна, 1994
9. Първанов, Х. Борсови сделки и техники на инвестиране. УИ Стопанство, С. 1999
10. Първанов, Х., С. Божилова. Борси и борсови операции. УИ Стопанство, С. 1999
11. Хаджиева, В. Структура на националния организиран пазар. Сп. Диалог, 3/2010